

תוכן עניינים

1	חלק א': עקרונות יסוד בדיני שטרות.....
1	שער א': תום-לב
1	פרק א': תחולת עיקרון תום-הלב על דיני שטרות
3	פרק ב': תום-לב בדיני השטרות - מבחן סובייקטיבי
5	שער ב': "תקנת השוק" השיטרית
5	פרק א': "תקנת השוק" השיטרית בעין הלכת טל-טרידינג
11	פרק ב': ההלכה הפסוקה
11	1. חיוב בתשלום שיקים שנמשכו על-ידי חברות שבניהולן
	2. ערבות להלוואה על-ידי השכנים - נוטל ההלוואה עזב את
12	הארץ
15	שער ג': סוגיות שונות בדיני שטרות
15	פרק א': מניעות וההשתק השיפוטי בדיני שטרות
19	פרק ב': טענת קיזוז
21	פרק ג': חובות הזהירות בדיני שטרות
	פרק ד': האם ניתן להטיל חבות שיטרית גם על יסוד העתק
23	ההמחאות
29	פרק ה': החתימה
	חלק ב': פקודת השטרות (נוסח חדש) - הדין, דברי הסבר
39	וההלכה הפסוקה.....
39	שער א': מבוא
39	פרק א': הגדרות - סעיף 1 לפקודה
41	פרק ב': הוראה כללית בפרשנות - סעיף 2 לחוק
43	שער ב': שטרי חליפין
43	פרק א': הצורה והפירוש - סעיפים 3 עד 20 לפקודה - הדין
	פרק ב': הוראת תשלום - המחאת חבות או שטר על-פי הגדרתו בסעיף 3
49	לפקודה
51	פרק ג': הסמכות המקומית
77	פרק ד': מסמך לא שלם או חתימה על החלק
77	1. כללי
	2. השלמת פרטים על-פי סעיף 19 לפקודה וטיב האחיזה
	3. נטל ההוכחה לעובדות המצדיקות את "מימוש הביטחון" על-ידי
80	אוחז בשטר הביטחון אינו מוטל עליו, אלא על חותם השטר להוכיח כי
	אוחז השטר אינו רשאי לתבוע על-פיו

4. לאור החזקות הקבועות בפקודה, הנטל הינו כמובן על המערערים להוכיח כי לא היתה למשיבה הרשות להשלים את השיק כפי שהושלם 81

5. "זמן סביר" - יש למנות את פרק הזמן ממועד זכאות האוחז לתמורה ולא ממועד מסירת השיק לידיו שהרי קודם לכן לא היה האוחז זכאי לפורעו 83

6. אין לתבוע סכום אחר מזה הנקוב בשטר - גם אם היה מוכח חוב בסכום אחר, דין התביעה להידחות, שכן סעיף 19 לפקודת השטרות אינו מאפשר לתבוע סכום אחר מזה שנרשם בשטר 84

7. "תוך זמן סביר" 85

פרק ה': שיק "למוטב בלבד" וסעיף 7א לפקודה 89

פרק ו': שטר לביטחון - סעיף 20 לפקודה 93

1. כללי 93

2. הפקדה של שיק לביטחון בחשבון הבנק - מסירה על-תנאי 104

3. סדר הטיעון בתביעה שיטריית 104

4. טענת "שיק לביטחון" בהליך של סדר דין מקוצר (בוטל ביום 01.01.21) 104

5. לאור החזקות הקבועות בפקודה, הנטל הינו כמובן על המערערים להוכיח כי לא היתה למשיבה הרשות להשלים את השיק כפי שהושלם 105

6. לא ניתן לקבוע בשלב הדיון בבקשת רשות להתגונן שטענת השיהוי היא בגדר "הגנת בדים" ויש להעניק בגינה רשות להגן 107

7. ככלל, צד קרוב לשטר, יהא רשאי להעלות כנגד התביעה השיטריית טענות הגנה חוזיות מובהקות על-פי עסקת היסוד 109

שער ג': כשרם ורשותם של הצדדים - סעיפים 21 עד 25 לפקודה 113

פרק א': הדין 113

פרק ב': אין חבות בלי חתימה, חתימה שזוייפה או שנחתמה שלא ברשות וחתימה בתוקף הרשאה 115

פרק ג': כשרם ורשותם של הצדדים 117

פרק ד': אין חבות בלי חתימה - סעיף 22 לפקודה 119

1. כללי 119

2. נטל ההוכחה 121

3. חיוב חשבונו של לקוח על יסוד שיק שזויף מקים ללקוח טענה בעילה שיטריית. עם-זאת, הקשר בין תאגיד בנקאי לבין לקוחו עשוי להצמיח עילות נוספות, אשר בגינן אפשר ונטל החיוב בשיק שזויף יוטל על צד זה או אחר 123

פרק ה': חתימה שזוייפה או שנחתמה שלא ברשות 125

1. כללי 125

2.	חובת הפירוט.....	134
3.	ערבותו של ערב כאשר חתימתו של עושה השטר זוייפה - ערבות לשטר.....	141
4.	שלוש דרכים להוכחת אמיתות החתימה.....	143
5.	חוות-דעת גרפולוג.....	149
6.	רק לגבי חתימת היסב מזוייפת יכולה לחול טענה של מעין "תקנת השוק" בשטרות.....	152
7.	בנקאי סביר, אשר עורך השוואה בין החתימות שעל גבי השיקים לבין דוגמת החתימה השמורה בבנק, יכול וצריך היה להבחין בשוני שבין החתימות ומכאן להורות על סירובם.....	152
8.	נטל ההוכחה.....	155
פרק ו': חתימה בתוקף הרשאה, החותם בתור מורשה או בבחינת נציג - סעיפים 24 ו-25 לפקודה		
1.	כללי.....	157
2.	חתימה בשם חברה או מטעמה.....	163
3.	הוכחת הרשאה - חשבון בנק משותף.....	168
4.	עילת תביעה - מהם ה"נושאים" שעל תובע למלא בבקשה לביצוע.....	179
4.1.	החובה לציין מדוע המבקש-נתבע, חב על-פי השטר.....	179
4.2.	החובה לציין את דבר ההרשאה.....	179
4.3.	הרחבת חזית.....	179
4.4.	אישור בדיעבד כמוהו כהרשאה מלכתחילה - חוק השליחות.....	180
5.	חתימה של עושה השטר - שטר חוב - סעיף 84 לפקודת לפקודת השטרות.....	182
6.	אחריותו האישית של מורשה חתימה לפירעון שטר מתגבשת, לפי סעיף 25 לפקודה, אך ורק כשהוא חותם על השטר בעצמו "חתימה עירומה", היינו ללא ציון שליחתו במפורש.....	183
שער ד': תמורת השטר - סעיפים 26 עד 29 לפקודה		
185 פרק א': הדין		
187 פרק ב': תמורה בת ערך - סעיף 26 לפקודה		
1.	כללי.....	187
2.	"אוחז תמורת ערך".....	187
3.	אוחז שיש לו עכבון.....	198
3.1.	שיק לביטחון.....	198
3.2.	נטל ההוכחה.....	199
4.	המשיבה לא עמדה בנטל להוכיח תשלום תמורה במסגרת עסקת הניכיון, ועל-כן אינה בגדר "אוחז כשורה" כהגדרתו בסעיף 28 לפקודה ואף אינה בגדר "אוחז תמורת ערך" לפי סעיף 26 לפקודה.....	200

5. משלא ידע הבנק במועד קבלת השיקים לידיו ואף לא במועד המאוחר יותר בו ניכה אותם, על כישלון התמורה ביחסים שבין המערערת לחברה - היה אכן מקום לקבוע כי הבנק הוא אוהז כשורה בשיקים.....	202
6. בנסיבות בהן נמסר שיק לבנק רק לשם ניכיון, קשה להלום מתן עדיפות נשיה לבנק מכוח הסכם ניהול החשבון, הקובע זכות עיכבון.....	203
פרק ג': שטר טובה או מיטיב - סעיף 27 לפקודה 207	207
1. כללי.....	207
2. "גלגול שיקים"/החלפת שיקים.....	215
3. אחת הסיבות שבעטיין ביקשו התובעים לקטלג את מתן הכספים כניכיון שיקים ולא כהלוואה, נעוצה ברצונם לטעון כי חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות אינו חל על המקרה דנן.....	216
4. החלפת שיקים - משנדחתה הגרסה העובדתית שעמדה ביסוד תביעותיו של המערער, היה מקום לדחות את תביעותיו של המערער מהטעם הפשוט, שתביעות אלה - כפי שהמערער עצמו העמיד אותן - לא הוכחו על ידו.....	217
פרק ד': אוהז כשורה - סעיף 28 לפקודה 219	219
1. כללי.....	219
2. "שלם ותקין".....	221
3. "פגם בזכות הקניין".....	223
4. ביקורת על הלכת גויסקי.....	223
5. הלכת טל טריידינג קורפ (ביטולה של הלכת גויסקי).....	226
6. "בעד ערך".....	271
7. כישלון תמורה.....	272
8. היעדר תמורה.....	273
9. שיק לביטחון.....	274
10. אי-התאמה בין שם הנפרע לשם המסב.....	274
11. אחיזה כשורה בלא חזקה פיזית בשטר.....	278
12. דין שטר שנחתם בכפיה.....	280
13. זכויותיו של אוהז - סעיף 37 לפקודת השטרות.....	281
14. "תקנת השוק" השיטרית בעין הלכת טל-טריידינג.....	284
15. שיקים של "גלגול" וערך בעדם.....	284
16. אהרון נטל לידיו את השיק כשחסר בו פרט מהותי (שם הנפרע), ועל-כן לא נטל לידיו שטר שהיה שלם ותקין לפי מראהו.....	293
פרק ה': חזקה על תמורה ותום-לב - סעיפים 29 ו- 91 לפקודה 295	295
1. כללי.....	295
2. כאשר ישנה מחלוקת בשאלה עובדתית הקשורה לשטר, כגון אם הנתבע על-פי השטר פרע אותו, על הנתבע להוכיח את גרסתו.....	304

3. שיק משורטט (קרוס), בניגוד לטענת המערערת, אינו מגביל את סחירות השיק. משמעות השרטוט היא דרישה שהשיק יגבה באמצעות בנקאי, כקבוע בסעיף 79(ב) לפקודה, זאת ותו לא. 305.....

4. הדין הוא בדרך-כלל, כי רק מי שחתום על שטר הוא זה שחב בחבות על-פיו, אך כאשר מדובר ביחסי שליחות, ובפרט יחסי שליחות שבין בני זוג לצרכיהם המשותפים, הרי שחתימה של אחד מבני הזוג יוצרת מצג של שליחות והרשאה גם כלפי צד שלישי שלו ניתן השיק. 307.....

5. השיקים לא הוגבלו במילים "למוטב בלבד", אלא נוסחו בכיתוב "שלמו ל...". אי-לכך, הרי שעל בסיס הפסיקה המנחה האמורה, אין בכך כדי ליצור הגבלה על הסחירות. 308.....

6. כאשר ניתן שיק נגדי, ולא קיים תנאי אשר רק עם התקיימותו ניתן יהיה להיפרע על השיק, רואים בכך תמורה, ואם היא עדיין לא נכשלה בעת שהשיק הוסב אל הבנק, הרי חלה הלכת גויסקי. 309.....

7. המשיב קיבל את השטר לידי, נקי מכל הגבלה ומגבלה ונתן לקבלן תמורה עבור השטר. מכך עולה, כי אין למערערת טענה כלשהי כנגד המשיב, האוחז כדין בשטר. 311.....

8. נדחתה בקשה לעיכוב ביצוע, בין היתר, בנימוק כי המבקשת לא עמדה בנטל להוכיח את טענות הגנתה ולכן לא היה צורך להמשיך ולבדוק האם הבנק אוחז כשורה. 312.....

9. חזקת התמורה בעד השטרות מניחה כי הוסכם על מתן תמורה בעד השטר וכי התמורה ניתנה בפועל ומקבל השטר קיים את חלקו בהסכם. משכך, היה על המתנגדים לביצוע השטר להרים את הנטל המוטל עליהם ולהוכיח טענותיהם נגד ביצוע השטרות. 313.....

10. בית-המשפט דחה ערעור על פסק-דין בו התקבלה תביעה לביצוע שטר חוב עליו חתמה המערערת. 314.....

11. משנדחתה טענתה ההגנה היחידה של המערערת נגד התביעה השיטרית, זוכה המשיב בתביעה השיטרית אף אם אין הוא אוחז כשורה. 316.....

12. משנקבע עובדתית כי הבעל הוא אוחז כשורה, וכי המשיבה לא היתה מעורבת במרמה כלפי המערער, הרי שבצדק החיל בית-המשפט את סעיף 28(ג) לפקודה, ועל-כן דין הערעור להידחות. 317.....

13. נוכח סכום התביעה, העובדה כי הסכום מולא על-ידי המשיבה בסמוך להגשת השטר לביצוע וכך מולא גם מועד הפרעון, ובשים-לב למחלוקת בשאלת קיום או אי-קיום התנאי לביצועו של שטר הבטחון, יש לקבל ההתנגדות לביצוע שטר. 320.....

14. במקרה בו מגלה תצהיר של נתבע בתביעה שיטרית הגנה לכאורה, זכאי הוא לקבל רשות להתגונן, ואין בית-המשפט נדרש לקבוע כבר בשלב זה של בירור בקשת הרשות להגן, את מעמדו של הבנק והאם הוא אוחז כשורה. 322.....

15. מקום בו נכשלה התמורה אחרי סיחור, אין רואים את השטר כנגוע בפגם, שרק אוחז כשורה מתגבר עליו, ודי בכך שניתן ערך בעדו 323

16. העובדה כי אין פגם בכך שהמחאה ללא שם הנפרע תואמת ההלוואה שניתנה ב"שוק האפור", שכן הדבר נעשה כדי לאפשר לכל מקבל המחאה למלא שמו כנפרע, יפה רק כל עוד לא נפל פגם בעסקת היסוד ולא קמה לנתבעת הגנה, למשל בשל כשלון תמורה 325

17. אם יהיה על נוטל השטר לחקור ולדרוש בנסיבות חיצוניות, שאינן נראות מתוך המסמך עצמו, כדי לעמוד על ערך השטר, שוב אין השטר מתאים לתשלום קל ומהיר והוא חסר ערך 326

18. המערערת אומנם אכן אוחזת בשיקים המקוריים, ולפיכך עומדת לה לכאורה חזקת התמורה הקבועה בסעיף 29 לפקודה, אולם בחזקה זו אין די, כאשר בפסיקה כבר נקבע כי לנאמן בתיק פש"ר זכות לדרוש ראיות נוספות להוכחת תביעת חוב המבוססת על שטר שהחייב צד לו 328

19. שטר שנערך על-ידי משפטן או עורך-דין שעל נסיבות חתימת הנתבע על שטר זה, העיד הנתבע בלבד כשלתובעת לא היתה גרסה סדורה וברורה מלבד הכחשת טענות הנתבע לעניין החתמתו על השטר ושאר המסמכים בכפיה ובאיומים 330

20. על המשיבה חלה החזקה המוקנית לה בדין בהתאם לסעיף 29(א) לפקודת השטרות ולפיה מכוח היותה צד שחתימתו מצויה על השטרות הרי שנעשתה צד בעד ערך 348

21. על-מנת להוכיח כי השטר הוצא מהמשיבה במרמה ורק אז חובת הראיה מוחלפת לפי סעיף 29(ב) לפקודת השטרות, על המשיבה היה להראות כי השיק הוצא ממנה ביום 16.07.31 במרמה 355

22. סעד זמני נגד הצגת שיקים 368

23. מסמך פיקטיבי שנערך למראית עין 374

24. טענת שיק לטובה 389

25. עיסקת ניכיון צקים 395

שער ה': סיחור השטר - סעיפים 30 עד 52 לפקודה 399

פרק א': הדין 399

פרק ב': הצגה לפירעון והצדק לאיחור בהצגה לפירעון ולאי-הצגה - סעיפים 44, 45 ו-74 לפקודה 409

1. כללי 409

2. על מושך השיק להוכיח כי ניזוק - סעיף 74(1) לפקודת השטרות 412

3. רמת ההוכחה 414

4. "זמן סביר" 414

4.1 "זמן סביר" - סעיף 44(ב)(2) לפקודת השטרות 414

4.2 "זמן סביר" - סעיף 74(2) לפקודת השטרות 414

415.....	4.3 קשרי מסחר - "זמן סביר"
416.....	5. הצדק לאיחור בהצגה לפירעון ואי-הצגה
416.....	5.1 פטור מהצגה - שיכחה, בלבול
416.....	5.2 פטור מהצגה - ויתור בהתנהגות, מכללא
416.....	5.3 פטור מהצגה - חשבון מוגבל, ביטול הוראת פירעון והיעדר כיסוי מספיק
417.....	5.4 פטור מהצגה - הליכי פשיטת רגל
417.....	5.5 "העובדה שיש לאוחז יסוד להניח שהשטר יחולל כשיוצג, אינה פוטרת מן החובה להציגו"
417.....	5.6 ניסוחו של כתב התביעה
418.....	5.7 הימנעות מהצגת השיק וידיעה בדבר אי-פירעון השיק
418.....	5.8 העובדה שהמערער מחזיק באותן המחאות מבלי ליתן הסבר מפורט להחזקה זו, אינה יכולה לבסס תביעת חוב בהליך פשיטת הרגל, מה עוד שאותן המחאות לא הוצגו לפירעון
421....	שער ו': חבותם של הצדדים - סעיפים 53 עד 59 לפקודה
421.....	פרק א': הדין
425.....	פרק ב': הודעת חילול, דין היעדר הודעה וחבותם של הצדדים
425.....	1. מבוא
425.....	2. הודעת חילול למושך, למסב, לערב ודין היעדר הודעה - סעיפים 47 ו-55 לפקודה
425.....	2.1 כללי
428.....	2.2 אימתי קמה עילת התביעה
428.....	2.3 בקשה לביצוע שטר והמועד להעלאת הטענה בדבר משלוח הודעת חילול מצד התובע ומצד הנתבע (המתגונן)
430.....	2.4 ויתור על מתן הודעת חילול
431.....	2.5 סניף בנק
433.....	פרק ג': חיוב מסב
433.....	1. כללי
434.....	2. היסב מכוח הרשאה
435.....	3. עסקת נכיון שיקים
436.....	4. מושך השטר לא כשיר
436.....	5. הודעת חילול לערב
436.....	6. כללים להודעת חילול - סעיף 48 לפקודה
436.....	6.1 כללי
440.....	6.2 שיהוי במתן הודעת חילול - זמן סביר
441.....	6.3 הודעת חילול לבן משפחה או על-ידי מורשה של האוחז
442.....	7. הצדק לאיחור, פטור ממתן הודעה - סעיף 49 לפקודה
442.....	7.1 כללי
443.....	7.2 "ניתנה הוראת ביטול"

444.....	7.3 חשבון "מוגבל"
445.....	7.4 "הוצג טרם זמנו"
445.....	7.5 "אין כיסוי מספיק"
446.....	7.6 "נא לפנות למושד"
446.....	7.7 "חשבון סגור"
8.	נדחתה בקשת רשות ערעור על החלטת בית-המשפט לפיה מתן הרשות להתגונן הותנה בהפקדת מלוא סכום הקרן של השטר
446.....	9. ערבותו של המשיב היא ערבות אוואל לפי סעיף 57 לפקודת השטרות ולכן, לא היתה מניעה מלצרף את המשיב כחייב לתיקי ההוצאה לפועל - מבלי שהיה צורך להגיש כנגדו תביעה אזרחית רגילה
448.....	10. למרות שהתובעת לא פעלה בדרך המלך, נקבע כי לפי סעיף 58(ד) לפקודת השטרות יכול בית-משפט שלא לפסוק ריבית כולה או מקצתה, אם שורת הצדק מחייבת זאת ולכן בנסיבות העניין
449.....	453.....
	שער ז': פקיעת השטר - סעיפים 60 עד 64 לפקודה
453.....	פרק א': הדין
455.....	פרק ב': ויתור מפורש - סעיף 62 לפקודה
459.....	פרק ג': שינוי השטר
459.....	1. כללי
461.....	2. שינוי במועד הפירעון
462.....	3. שינוי שם הנפרע
462.....	4. שינוי סכום השיק
462.....	5. "לפקודת", "שלמו ל"
463.....	6. אי-התאמה בין הסכום בספרות לבין הסכום במילים
464.....	7. ביטול הגבלת העבירות
467.....	8. תיקון "טעות סופר" - האם הוא בגדר שינוי מהותי?
471.....	9. תיקון בשטר תוך זמן סביר
473.....	10. שטר ביטחון - הסכם שכירות
473.....	11. הטבעת חותמת
474.....	12. מועד העלאת הטענה כי נעשה שינוי בשטר
474.....	13. שינוי המהווה השלמת שטר, שינוי שנעשה לפני מסירת השטר לנפרע ותיקון טעות אינם נחשבים שינוי מהותי בשטר
474.....	14. סעיף 64 לפקודת השטרות (נוסח חדש) קובע כי שינוי מהותי שנעשה בשטר בלא הסכמה החייב גורם לפקיעה השטר
476.....	483.....
	שער ח': קיבול ופרעון משום כבוד - סעיפים 65 עד 68 לפקודה
483.....	פרק א': קיבול משום כבוד
485.....	פרק ב': חבותו של קבל משום כבוד
487.....	פרק ג': הצגה לפני הבל משום כבוד או הנדרש בשעת הדחק

489..... פרק ד': פירעון משום כבוד

491..... שער ט': מסמכים אבודים - סעיפים 69 עד 70 לפקודה

491..... פרק א': זכותו של אוחז לקבל כפל של שטר אבוד

493..... פרק ב': תובענה לפי שטר

495..... שער י': שטר בסדרה - סעיף 71 לפקודה

495..... פרק א': הדין

497..... פרק ב': שטר בסדרה

499..... שער י"א: ברירת הדין - סעיפים 72 ו-72א לפקודה

499..... פרק א': כללים לעניין ברירת הדין

501..... פרק ב': דרכי העדה

75 עד 73..... שער י"ב: שיקים משוכים על בנקאי - סעיפים 73 עד 75 לפקודה

503..... פרק א': הדין

503..... פרק ב': שיק - מהו - סעיף 73 לפקודה

505..... פרק ג': הצגת השטר - סעיף 74 לפקודה

515..... שער י"ג: שיקים משורטטים - סעיפים 76 עד 83 לפקודה

517..... פרק א': שרטוט בכללות ובשרטוט מיוחד - מה הם

517..... פרק ב': שרטוט בידי המושך או לאחר הוצאה

519..... פרק ג': השרטוט - חלק מהותי של השיק

521..... פרק ד': חובותיו של בנקאי לגבי שיק משורטט

523..... פרק ה': הגנה על בנקאי ועל מושך בשיק משורטט

525..... פרק ו': פעלו של שרטוט "לא סחיר" על האוחז

527..... פרק ז': הגנה על בנקאי גובה

529..... פרק ח': הסעיפים 76 עד 82 יחולו על מימשך בנקאי

531..... שער י"ד: שטרי חוב - סעיפים 84 עד 90 לפקודה

533..... פרק א': הדין

533..... פרק ב': צורתו של המסמך - סעיף 84 לפקודה

535..... פרק ג': כתב ערבות ושטר ביטחון - סעיף 87 לפקודה

547..... שער ט"ו: מילואים - סעיפים 91 עד 96 לפקודה

549..... פרק א': הדין

549..... פרק ב': התיישנות של תובענות

551..... 1. כללי

557..... 2. אימתי יש להעלות את טענת ההתיישנות

3. ביעור תיק ההוצאה לפועל וטענת התיישנות ונטל ההוכחה הרובץ על התובע

558.....

4.	תחילת ההתיישנות והתיישנות שלא מדעת - סעיפים 6 ו - 8 לחוק ההתיישנות.....	560
5.	סיחור שיק.....	561
6.	ויתור על תקופת ההתיישנות.....	562
7.	אי-ידיעה של מועדים - מתן רשות להתגונן.....	563
8.	מקום בו הצדדים קבעו כי החיוב יקויים "עם דרישה".....	563
9.	המועד להתחלת מירוץ ההתיישנות בשטר לביטחון.....	564
10.	היחס בין סעיף 19 (מסמך לא שלם או חתימה על החלק) וסעיף 96 לפקודה.....	565
11.	הודאת בעל דין וטענת התיישנות.....	566
12.	המוסר לחברו המחאה ללא תאריך, כאשר מטבע הדברים מורשה המקבל למלא את התאריך בכל עת שיעלה הרצון מלפניו, הריהו כמוותר מיניה וביה על טענת ההתיישנות, וכאילו רשם את וויתורו בפירוש בגוף השטר, כאשר מסרו ללא תאריך.....	568
13.	משבית-המשפט קבע כי תיק ההוצל"פ נפתח לאחר חלוף תקופת ההתיישנות, יש לבחון אם עלה בידי התובע להוכיח אחת מהעילות המשעות, מאריכות או מאתחלות את תקופת ההתיישנות לפי חוק ההתיישנות.....	572
14.	קשה להלום מצב בו עילת התביעה בגין חוב הלוואה תתיישן בשנת 2012 ואילו התובעת 1, שאיננה צד להסכם משנת 2012 מכוחו ניתנה ההלוואה, האוחזת בשיק על החלק של הנתבע תחליט לאחר למעלה מ-7 שנים למלא תאריך פירעון מאוחר בשנים למועד הנטען שנקבע להשבת הכספים, ולטעון מטעם זה כי התביעה על-פי עסקת היסוד לא התיישנה.....	577
15.	עילת התובענה של אוחז בשיק נולדת במועד בו הוא חולל.....	584
16.	עיון בשטרות מעלה כי חלפו למעלה משבע שנים מן המועד בו נולדה לראשונה עילת התובענה.....	585
	פרק ג': חתימה - סעיף 92 לפקודה.....	587
	שער ט"ז: תמצית ההלכה הפסוקה.....	589
	פרק א': האם לרואה חשבון עומדת זכות עכבון על מסמכי החברה החייבת ואם יש לחייבו להמציאם לנאמנת לצורך מילוי תפקידה.....	589
	פרק ב': פקודת השטרות.....	591
1.	כאשר על-פניו התיישנה התביעה לביצוע השיקים שהציג המערער, עבר אליו הנטל להוכיח עצירת מרוץ ההתיישנות מטעם כלשהו.....	591
2.	האם המערערת אוחזת בהמחאות תמורת ערך?.....	592
3.	לא ניתן לראות בשטר החוב כשטר המקים חבות לנוביה.....	593
4.	האם הבקשה לעיקולים הוגשה שלא כדין או ללא הצדקה; האם השיקים צריכים להיפרע אם לאו?.....	593

5. נטל ההוכחה רובץ על הטוען נגד השטר, המערער, אשר נדרש להוכיח כי לא התקיימו התנאים לפירעונו.....	594
6. על המערער כמושך השטר לעמוד בנטל להוכחת קיומו של כישלון תמורה במסגרת עסקת היסוד ולהוכיח כי הוא לא מחויב לפרוע את התמורה למשיבה כאוחזת בשיק.....	595
7. משעה שנקבע שמדובר בתביעה חוזית אין רלוונטיות למועד פירעון השיקים אלא למועד המוסכם לפירעון ההלוואה - וזה לא הוכח ולכן התביעה התיישנה.....	597
8. סעיף 73 לפקודת השטרות מחייב את הבנק שלא לכבד שיק שהוגש לפירעון בטרם המועד הנקוב עליו; כי אמנם אין כל מקור חוקי המחייב את הבנק להימנע מלכבד שיק כאמור באמצעות הטמעת מערכת ממוכנת דווקא, אך על הבנק למצוא את הדרך המתאימה עבורו שתבטיח כי כך יעשה.....	598
9. האוחז בשטר רשאי לפנות במישרין אל לשכת ההוצאה לפועל בבקשה לביצוע שטר. החייב רשאי להתנגד לביצועו של השטר בדרך בה מבקשים רשות להתגונן מפני תובענה בסדר דין מקוצר. בשלב הרשות להתגונן אין בית-המשפט קובע ממצאים או את אמינות העדים וכל שעל המבקש להוכיח היא הגנה לכאורה או הגנה אפשרית בפני התביעה.....	599
10. האם אמנם כטענת המבקש, התביעה השטרית לפירעון השטר, התיישנה או לכל הפחות, חל שיהוי בהגשתה?.....	599
11. שאלת הזמן הסביר, לפי האמור בסעיף 19(ב) לפקודת השטרות.....	600
12. השטר נמסר במסירה כשרה.....	601
13. מאחר שהמערער הוא שרשם שם נפרע "בדוי", אין לו להלין אלא על עצמו.....	602
14. האם הנתבעים הוכיחו כי השטרות לא מולאו בדיוק לפי ההרשאה?.....	603
15. הימנעות הבנקים מלבדוק את תאריך הפירעון שרשם על-גבי שיקים שהוצגו להם לפירעון, כל אחד בהתאם לרף מזערי שנקבע על-ידו.....	604
16. האם זכאים הנתבעים לשיפוי מהערבה?.....	605
17. שיק שנגנב או שהחתימה על גביו זוייפה.....	605
18. המדובר בתובענה שטרית שהמשיב בהיותו מחזיק בשטר נהנה מחזקות של פקודת השטרות, ומשכך נטל הבאת הראיות בדבר כשלון תמורה או הסכמות כאלו ואחרות אליהן טען המבקש בכתב התנגדותו מוטל עליו.....	606

19.	המחאות חתומות בידי הנתבע (שלא הכחיש חתימתו). אמנם ההמחאות לא מולאו במלואן על-ידי הנתבע והושלמו בהמשך על-ידי התובע, ואולם בהתאם לחזקה הקבועה בסעיף 29(א) לפקודת השטרות, "כל צד שחתימתו מצויה על השטר, חזקה לכאורה שנעשה צד לו בעד ערך"..... 607
20.	בהתנגדותו לביצוע השטר טען הנתבע כי שטר החוב נחתם על-ידו ללא מתן הסברים נאותים מצד התובעת ביחס להסכם לגביו נחתם ומבלי שהבין כי חתם עליו..... 608
21.	האם עומדת לתובע החזקה הקבועה בסעיף 29(ב) לפקודת השטרות, לפיה הוא אוזו כשורה?..... 608
22.	היעדר אחיזה כשורה..... 609
23.	טענת כישלון התמורה נטענה בעלמא..... 610
24.	הנטל להוכחת אמיתות חתימת הנתבע על השטר, מוטל על התובע כחלק מהיסודות השטריים שבסיס תביעתו..... 611
25.	קיומה של עסקת ניכיון..... 612
26.	אוזו הנוטל לידי מסמך שאינו שלם, משמע, מסמך שחסר בו פרט חיוני כאמור בסעיף 3(א) של פקודת השטרות, אינו נוטל לידי שטר העונה על הגדרת סעיף 3(א) של הפקודה, ולכן אינו בגדר אוזו כשורה..... 613
27.	המבקשת איננה מעלה כל טענה מהותית כלפי המשיבה שיש בה כדי לפגוע ולו ברמה הלכאורית בחזקות מהן היא נהנית על-פי פקודת השטרות..... 614
28.	היותה של המשיבה "אוזוזת כשורה", כנטען על-ידה, אינה יכולה לבוא על פתרונה במסגרת הדיון בבקשה זו..... 615
29.	הפקדת ההמחאה, שנמסרה כבטחון לביצוע ההסכם, נעשתה כדין. והביטול שלה נעשה שלא כדין..... 615
30.	סוג האחיזה..... 616
31.	ערבות אישית לשיקים חייבת להיעשות בכתב דווקא על-פי סעיף 57 לפקודת השטרות, ואין די בהקלטה כדי לספק את דרישת הכתב..... 617
32.	טענת המערערת שלפיה הינה במעמד של "אוזוזת כשורה" בשיקים שמשכה החייבת, ולכן לא היה בסיס לדחיית תביעת החוב..... 617
33.	האם התובעת הצליחה להרים את אותו נטל ראיה שהועבר אליה?..... 618
34.	נטל ההוכחה מוטל על הנתבע שמתנגד לביצוע השטר ועליו להוכיח שאינו חייב על-פיו..... 619
35.	התובעת קיבלה את השיק מס' 93 שזמן לפני שעבר זמנו..... 620

36. מועד סיום ההסכם אינו מלמד דבר על מועד יצירת חוב כלפי התובעת כאשר מועד זה הוא המועד בו נוצרת עילת התביעה על-פי השטר..... 621

37. האם חלפה תקופת ההתיישנות על זכות התביעה של התובע מכוח השיקים? 622

38. האם המשיבה אינה אוחזת כשורה ומאחר שא.א גרופ זייפה את חתימת ההיסב לטובתה ו/או עקב כישלון תמורה בין המשיבה ליהב-מיטב? 623

39. התובע הוכיח שהשיקים נמסרו לידיו בתמורה ובתום לב ועמד בנטל להוכיח שהוא אוחז כשורה מבלי שעלה בידי הנתבעת להוכיח אחרת..... 623

40. כיוון שהמבקש הוא אחד המוטבים בשיקים, הרי שעל פניו לא הייתה מניעה שהמבקש יפקיד את השיקים בבנק בו מתנהל חשבונו או יבצע נכיון שם, ולכאורה לא הייתה שום חובה כי יפנה לבצע את הנכיון באמצעות המשיבה דווקא..... 624

41. משמדובר בצדדים קרובים לשטר רשאי הנתבע להעלות כל טענת הגנה חוזית הנסמכת על עסקת היסוד והאוהז בשטר (התובעת) אינו רשאי לקבל יותר ממה שמגיע לו על-פי עסקת היסוד..... 625

42. הכרח לקבוע כי חזקת התמורה הקבועה בסעיף 29(א) לא נסתרה על-ידי הנתבע..... 626

43. הוכח שהתובעת הינה במעמד של אוחזת כשורה..... 627

44. במקרה שבו נמסרה המחאה על תנאי, המחזיק בה אינו אוחז המחאה אלא לאחר שהתמלא התנאי. רק לאחר מילוי התנאי תהיה לו הזכות לתבוע על-פי המחאה בשם עצמו כאוחז מכוח סעיף 37(1) לפקודת השטרות..... 628

חלק ג': הליכים במסגרת ההוצאה לפועל - התנגדות לביצוע שטר..... 629

שער א': כללי..... 629

פרק א': מבוא..... 629

פרק ב': המצאת אזהרה..... 631

שער ב': ההתנגדות לביצוע שטר וסמכות מקומית ועניינית..... 639

פרק א': התנגדות לביצוע שטר..... 639

פרק ב': הוראות לעניין שכר-טרחה בתביעה על סכום קצוב ובתובענה לתשלום שטר..... 645

פרק ג': הפרשי הצמדה וריבית בהוצאה לפועל על שטר ועל תביעה על סכום קצוב..... 647

פרק ד': הסמכות המקומית והעניינית לדון בהתנגדות לביצוע שטר והדיון בה 649.....

1. הסמכות המקומית 649.....

2. הסמכות העניינית 659.....

3. הארכת מועד להגשת התנגדות - תקנה 109 לתקנות ההוצאה לפועל 660.....

4. החובה לצרף את העתק הבקשה לביצוע והשיקים להתנגדות 668.....

5. עיכוב ביצוע 669.....

6. הסכמות המקומית לדיון בהתנגדות לביצוע שטר 669.....

7. כאשר מדובר בהמחאה, רואים את המקום שנועד לביצועה כמקום עסקו או מקום מגוריו של הנמשך, קרי הבנק שמהחשבון שהתנהל בו הוצאה ההמחאה 673.....

שער ג': הדיון בהתנגדות לביצוע שטר - עקרונות יסוד 675.....

פרק א': כללי 675.....

פרק ב': רשות להתגונן יכולה להיות מותנית 679.....

פרק ג': תיקון כתבי טענות 681.....

1. הדין 681.....

1.1 תקנות 46 עד 48 לתקנות החדשות (תשע"ט) 681.....

1.2 הדין הישן (תקסד"א תשמ"ד) 681.....

1.3 השינויים בתקנות החדשות (תשע"ט) למול התקנות הישנות (תשמ"ד) 682.....

2. תיקון כתב התביעה 682.....

3. תיקון בקשת רשות להתגונן - ההתנגדות 683.....

4. השפעת התנהגות התובע על קבלת רשות להתגונן 683.....

פרק ד': השפעת הטענות של "היעדר תמורה" ו"כישלון תמורה" על קבלת רשות להתגונן 685.....

1. כללי 685.....

2. "כישלון תמורה מלא", "כישלון תמורה חלקי", "כישלון תמורה חלקי קצוב", "כישלון תמורה בלתי-קצוב" 686.....

3. השפעת הטענה של "אי-אחיזה כשורה" על קבלת רשות להתגונן 692.....

פרק ה': טענות הגנה בבקשת רשות להתגונן 693.....

1. טענת הנתבע כי אינו בעל החשבון ממנו נמשך השיק 693.....

2. "שטר טובה" 693.....

3. סמכותו של בית-המשפט להעלות, מיוזמתו, את שאלת כשרות ההליך להתברר בסדר דין מקוצר 693.....

4. מעשה בית-דין 694.....

4.1 "השתק פלוגתא" 694.....

4.2 דוקטרינת המניעות ו"השתק פלוגתא" 698.....